

EKONOMICKÁ KRIZE A ZDRAVÍ

Evropská Úřadovna WHO pro investování do zdraví a rozvoje v Benátkách uspořádala ve Florencii koncem listopadu 2013 Mezinárodní kurz k otázkám dopadu ekonomické krize na determinanty zdraví. Tyto otázky byly také probírány na kurzu pro mladé odborníky ve veřejném zdravotnictví z baltických států.

Bylo zde řečeno, že existuje velké množství důkazů, jak ekonomická krize ovlivnila zdraví lidí v Evropě a u většiny problémů se ukazují negativní trendy. Tvrdá opatření zavedená ve většině států EU mají škodlivé účinky na zdraví, zejména u nezaměstnaných lidí a u těch, kteří mají slabé zdraví nebo nějakou zdravotní poruchu. Zřetelně to je vidět v Řecku, Portugalsku a Španělsku. Souběžně s ekonomickým propadem se objevuje zvýšení sebevražd, domácího násilí, rizikového chování, HIV infekcí, ale i některé příznivé jevy. Lidé poněkud víc jezdí na kole, méně kouří a víc si vaří doma. Nicméně u rizikových skupin v těžké životní situaci se zvyšuje kouření cigaret a spotřeba levného, často jedovatého alkoholu.

Bylo připomenuto, že za Velké deprese ve Spojených státech, či v nedávné době na Islandu, tvrdá opatření

nebyla jedinou volbou při reakci na krizi. Spojené státy zavedly program Nový úděl a Island se rozhodl hodně investovat do sociálního kapitálu. Díky těmto politikám se předešlo nepříznivým zdravotním dopadům ekonomického krachu. Ve Spojených státech největší zdravotnický program všech dob vedl k poklesu celkové úmrtnosti a Islandčané se stali jedním z nejšťastnějších národů v Evropě. Zobecnit tyto politiky není snadné, ale „masivní experiment na Evropanech“ pokračuje, konstatovalo se na jednání.

Baltic Region Healthy Cities Association. The impact of the economic crisis discussed at the WHO course for young public health professionals [Internet]. Turku: Baltic Region Healthy Cities Association; 2013 [cited 2014 Jan 2]. Available from: http://www.marebalticum.org/brehca/index.php?option=com_content&view=article&id=334:the-impact-of-the-economic-crisis-discussed-at-the-who-course-for-young-public-health-professionals&catid=1&Itemid=100050.

Jaroslav Kríž